

FOLK OG LAND

NR. 40 — 7. ARGANG

LØRDAG 13. DESEMBER 1958

LØSSALG 65 ØRE

Mjøndalen 21 B

Vi beskjeftiger oss litt med Cuba

Hva er det general Batista står for og hvem er opprøreren og Moskvaagenten Fidel Castro? Hvorfor forvrenges alle ting i den norske presse?

President Batista er en folkets mann.

I et telegram til Oslopresen fra Havanna ble det nylig fortalt om store kamper mellom regjeringstropper og oberst Fidel Castros opprørere. Vi vet ikke hvem det er som lager alle disse rare og forvrengte telegrammer fra de fjerne land, men det er påfallende hvorledes en alltid har sympati for de nedbrytende krefter, for de halvrote som ynder å kalle seg «demokrater», «liberale» og lignende. I Cuba har de norske aviser vanskelig for å skjule sin sympati for opprøreren Fidel Castro. Når det i telegrammene må medgis at opprørerne har lidt store tap, føyes det således skyndsomt til at «de offisielle meldinger er svært sparsomme på detaljer, hvilket tyder på at situasjonen er mer kritisk for regjeringen enn den vil gi uttrykk for».

Hva er det som egentlig foregår i Cuba og hva er det general Batista står for? En venn av oss i Argentina har sendt oss en oversettelse av en artikkel i det argentinske blad «Mayoria», som forteller litt om dette. Vi gjengir den her:

Da vi kom til Havanna, Cubas hovedstad, trodde vi den skulle ha vært febrilsk og opprørt, tildels på grunn av de forestående valg den 3. nov. og tildels for gatekamper mellom Fidel Castrotilhengere og tropper. Men intet av dette. I Havanna og de øvrige større cubanske byer lever man stort sett som vanlig, bortsett fra valgkampens politiske forsamlinger. Utlendinger opplever her den mest absolutte frihet, kanskje i et overskudd. Vi kan ikke forklare oss hvorfor man kaller Batista en

President Batista.

«diktator» i utlandet. Når man beskylder ham for en voldshandling kommer informasjonen alltid fra så fjern kilde at det er helt umulig å få undersøkt dens riktighet. Batistas styrke er uten tvil på den ene side det fattige folk som under hans styre har sett sine levilkår betraktelig bedret, og for en stor del på den annen side de industrielle og handlende, som i Batista ser den eneste garanti for orden. Batista er den sterke mann, ikke fordi han fører vold, men fordi han er den fødte fører. Som sønn av et fattig bondepar ble han sersjant og steg derfra opp til statens høyeste stilling uten å spille en eneste dråpe blod, og det er det ikke

(Forts. s. 8).

STUDENTENE OG AULABRANNEN

Sverre Kjeldstadli fortier vesentlige ting i kronikk i Aftenposten

Det er slått ugjendrivelig fast at Aula-brannen var en provokasjon fordi britene fant forholdene her for gemytlige

Forskningsstipendiat Sverre Kjeldstadli har en kronikk i Aftenposten 29. november om følgene av Aula-brannen natten til 28. november 1943. Han opplyser at 700 studenter ble sendt til Tyskland. Kjeldstadlis spesielle forskningsråd synes å være den illegale motstand og hjemme-frontens virksomhet under

okkupasjonen. En videnskapsmanns første plikt er imidlertid å søke sannheten, og ikke først og fremst en bedre plassering på statsbudsjettet. «Historikere» av denne type kan kunsten å få frem» stillingen til å se troverdig ut! Først gis det betydelige konseksjoner til sannheten; således skriver herr Kjeldstadli:

«Det var der Reichskommissars oppgave å opprettholde ro og orden i landet...» Om nattmøtet hos Terboven etter Aula-brannen heter det at «Fehliss skal ha advart mot en arrestasjon, med den begrunnelse at det ville virke politisk uheldig i de nøytrale land, især i Sverige». Videre: «Noot har påstått at han for sin del også advarte mot aksjonen. Han hadde også sagt at han tvilte på at Quisling ville like en slik aksjon».

Telgram om aksjonen ble først sendt til Berlin — etter at arrestasjonene var satt i gang! En Frankenberg beretter at han øyeblikkelig henvendte seg til «Kaltenbrunner, som derpå ringte til Fehliss og sa at Hitler hadde gitt ordre til å innstille aksjonen øyeblikkelig og avvente nærmere ordre». Kjeldstadli videre: «Faktum synes imidlertid å være at Hitler selv og også Himmler, Ribbentrop og Goebbels var misnøyd med aksjonen mot Universitetet og

(Forts s. 7)

Julefesten som fedrene opplevet den

Tro og skikker som bant fortid til nåtid og bevarer vår folkestamme i tradisjonens bygdeboger

Den store midtvintersfest, julen, er en gammel og tradisjonsrik fest for oss nordboer. Dens opprinnelse kan vi søke helt tilbake til der hvor historien taper seg i mørket og uvissheten. Og dette med at festen har røtter så dypt tilbake i folkets liv er det naturligvis som fremdeles — gjennom all kommersialismen og alt det importerte Christmassjuggel — gjør julen til den sentrale folkefest. Her har gamle tradisjoner, gamle barske tiders religion og folketro inngått en inderlig forening med nye tiders moralbegreper og livstro. For oss som i sin tid tok kampen opp for atter å få satt fedrenes gamle moralbegreper og rettsoppfatning i høysetet, for atter å knytte båndene med vår stammes gamle kultur — istedenfor å bygge en sørgelig slavetilværelse på importert halvkultur, for oss har alltid julefesten tonet frem i noe av symbolsk betydning. Har vi — og det gjelder også for oss som har lidt den store overlast — slitt oss igjennom den verste mørketid, har solen atter vendt og bærer det mot lysere tider for folk og land?

Våre fedres gamle midtvintersfest var en hedensk offerfest, midtvinterblotet, da det ble ofret mat og drikke til alle gode vetter,

de som skulle gi god vekst og groderikdom. Da samlet folk i bygda seg ved hovet (navnet Hov i forskjellige forbindelser forekommer jo hyppig som gårdsnavn), slaktet, spiste og drakk mens mat og drikke ble innviet til guddommen. Hvor meget lenger var ikke disse mennesker i all sin troskyldige enfold kommet enn vår tids slekt, som har mistet troen på noe utover mennesket selv og som derfor lever i det evige trøstesløse mørke!

Fedrene hadde ikke regnet ut matematisk når solhvervet var, og de holdt sin fest når de var sikker på at solen virkelig hadde vendt. Den ble holdt i januar. Først under Håkon den gode ble

(Forts. s. 6).

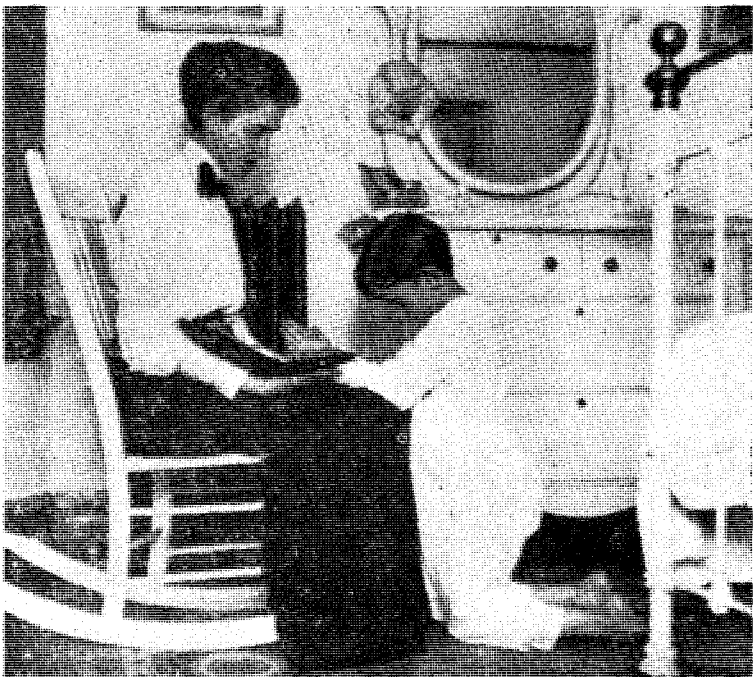

Solkors i forbindelse med mannsfigur og spyd på helleristning fra Hegra i Stjørdalen.

Vil du ha ekte juleglede?

Luk. ev. 2, 1 – 14.

Av Sokneprest A. M. Olay.

(Illustr. fra boken «Kamerat forteller historie», Dreyer).

Julen er vel i dag den største fest, og har den skjønneste og fineste festkledning. Der er vel neppe noe hjem hvor man ikke har gjort istand til festen. Alt derhjemme skal lyse av kjærlighet, glede og forståelse.

Alt skal være slik man etter gammel skikk er vant til å ha det. Juletre, julegaver, julemat og mange andre ting er besørget.

Mange av oss tilhører ikke lenger ungdommen. Vi har årene bak oss selv om ansiktet ikke bærer altfor skarpe furer.

Men allikevel hilser vi julen velkommen. Den er og blir båndet mellom det lyseste i vår barndom og det skjønneste i vår mandom.

Den åpner veien inn til en verden av minner om lyse, lykkelige barndomsdager hjemme hos mor og far. Sann taler julen til barnet i oss. Vi får lyst til å være barn igjen.

Men det er ikke så underlig, når vi tenker på, at julen samler oss om et lite barn:

En liten sønn av Davids rot,
Som og er Gud tillike.
For våre synders skyld forlot.
Sitt høye himmerike.
Det var ham svart å tenke på.
At verden skulle under gå.
Det skar ham i hans hjerte.
I sådan hjertens kjærlighet.
Han kom til oss på jorden ned
At lindre all vår smerte».

Så gammelt og velkjent dette glade budskap er: En frelser er oss født! så er det allikevel nytt hvert eneste år, og alltid gjør det hjerte vårt og sinnet vårt lyst og glad.

Ingen blir vel trette fordi

om våren kommer igjen hvert år med spirende liv, blomster og fuglesang. Julen er nettopp en vårdag midt i den kolde vinter.

En vårdag for hjerteene, da gledens, takkens godhetens, fredens, kjærlighetens og barmhjertighetens blomster spirer frem, en gledens dag for gammel og ung.

Verden har opplevet sitt solhverv. Den gledelige vending er skjedd. Gud har gitt oss det dyreste han hadde, sin enbårne sønn til frelse. Det betyr syndernes forlatelse, hjelpen mot mistro, litterhet, hat, nød, jammer og elendighet. Det betyr håp, glede og velsignelse.

Det er denne Guds vidunderlige gave, han vil gi oss som julegave. Den skal være vår rikdom. Men da må vi ikke glemme, at rikdom forplikter.

Mon det ikke er noe i livet vårt som kan bli annerledes og bedre for dette barns skyld? Kan det ikke bli mer plass for det rike, som er rettferdighet, fred og glede i den Hellige Ånd?

Tenk om ønske kunne bli til bønn. Barnet i Betlehems-krybben gir oss mot til å be. Det gir oss håp. Og bøyer vi oss for barnet, får vi alt vi trenger.

Da skal vi også få sann, ekte jul, jul i hjertet, jul i hjemmet, jul i menigheten.

Da blir julegranen ikke et alminnelig grantre, men symbolet på kristenhetens evige grønne livstre. Da blir julelysenes glans i slekt med Betlehemsstjernen og minner oss om ham som er verdens lys. Da blir julegavene tegn på

LARS FRØYLAND 70 ÅR

Tidligere sokneprest Lars Frøyland, Vetuandsvn. 85, Oslo, fyller 70 år fredag 26. des. Han er som så mange andre prester i vårt land runnet fra et lærerhjem, nærmere bestemt fra Ekerøen pr. Egersund.

Rent teologisk sett sto Frøyland godt rustet til å ta fatt på prestetjenesten. Og når han så dertil i sine første presteår som hjelpeprest ved Domkirkens menighet i Bergen kom til å få to så anerkjente dyktige og høyt skattede læremestere og venner ved sin side som domprost Carsten Hansteen og res. kap. (senere domprost) Ole C. Iversen, så vil enhver som har det minste kjennskap til disse to særpregede geistlige, forstå at her kom den unge teologen til å motta impulser og lærdommer og erfaringer på det praktisk-teologiske, det rent administrative og den varmhjertede forkynnelsesområder av blivende verdi.

Den 15. januar 1914 tiltrådte Frøyland som hjelpeprest ved Domkirkens menighet i Bergen og ble her til oktober 1916, da han ble kalt til sjømannsprest i Gulfhavnene. Han oppnådde her en lykkelig kombinasjon av sin utferds- og sin virketrang. Årene i Mobile, Pensacola, Gulfport og New Orleans betegner han selv som de lykkeligste i sitt liv.

Guds store gave til oss mennesker.

Da vil kjærligheten fylle hjertet og vi vil være med og lindre nød, sykdom og elendighet, tørke tårer, løfte de nødlidende opp av nødens dyp, bære dem ut til livets lys og sol.

Sånn blir vi selv små lys, tendt av verdens lys og kan få lov til å lyse der hvor vi går frem. Da blir der lengsel etter Guds ord og sannhet i julesalmene vi synger og oppriktighet i de hjertevarme ønsker vi sender hverandre og sann kjærlighet i den hjelpende hånd, som gir til den som lider nød.

Gud gi, at juleklokkene måtte ringe oss sammen fra Nordkapp til Lindesnes og måtte vi synge oss sammen i en tro og et håp, så vi alle sammen kunne få oppleve sann virkelig juleglede:

Å vær da velkommen Jesus kjær!
Om deg så vil vi nå kvede:
Velkommen Guds trøst, å vær oss nær!

Velkommen vår juleglede!

Velkommen med din velsignede fred.

For gammel og ung henede!

Amen.

tiden som sjømannsprest ble uog ikke av lang varighet. Alt sommeren 1919 ble han kalt hjem som hjelpesekretær ved Sjømannsskolens hovedkontor i Bergen. Ved siden av denne stilling var han også i et par år på ny hjelpeprest ved Domkirken og prest ved Bergens kretsfengsel.

Sommeren 1922 ble Frøyland utnevnt til sokneprest i Ålesund. Kirkedepetet hadde sikkert en lykkelig hånd med denne utnevnelsen. Ålesund var ikke akkurat noe ønskeembete den gangen. Der var stormfullt både i egentlig og figurlig betydning, sier Frøyland. Men han føyer til: der var også liv og røreise i samme dobbeltbetydning. Ålesund sto da han tiltrådte, som en av de vanskeligste — om ikke den vanskeligste — menighet i vårt land. Den nye soknepresten ble en borgevner og borgevner. Hans sonde kunnskaper, hans administrative dyktighet og framfor alt hans grundige, klare og funktionelle evangeliske forkynnelse ble hans store prest. Han kom så og vant. Den illegale stormen la seg, men livet og røreisen ble værende.

Etter 12 års virke i Ålesund ble Frøyland i 1934 kalt til sekretær i Oslo Indremisjon. Og her føyer han med stor heder sitt navn inn i den lange rekke av kjente personligheter som i nær et sekel har vært med om å bringe denne virksomme og ekspanderende institusjon til den posisjon den har i hovedstadens kristelige og sosiale liv i dag.

Ved den ulykkelige aksjonen påskan 1942 da bispene og prestene i vårt land nedla sine embeter, ble Frøyland anmodet om å overta Oslo bispedømme. Han fulgte anmodningen.

Det er vel ennå for tidlig å gi en fullgyldig vurdering av situasjonen, og mannen den gang. Her skal bare sies at han løste denne meget vanskelige oppgave på en måte som det står den største respekt av. Han ble i en skjebnetid stående som det positive representant mot den negativismens ånd som har voldt vårt folk og vår kirke så ubotelige skader. Det skyldes ene og alene tidenes ugunst at Frøyland ikke sitter i et tilsynsmanns-embete i vår kirke i dag. Hans kvali-

fikasjoner var de aller beste.

Vi hilser til dagen og ønsker mange gode år framover, fortsatt i den positivismens ånd som finner et av sine mest karakteristiske uttrykk i disse Paulus' ord til Timoteus: «Men vær du edru i alle ting, lid ondt, gjør en evangelists gjerning, fullfør din tjeneste!» (2. Tim. 4, 5).

H. A.

En riktig god jul og godt nyttår

Ønskes venner og kjente. En særskilt hilsen til Fjeldstøyllia, Skien.

Aslaug og Jacob Engebretsen.

Vi ønsker alle venner og kjente en riktig hyggelig julehelg, samt et forventningsfullt nyttår med hilsen fra: Marie og Tollaak Haavik.

God jul. Godt nytt år! Ønskes alle mine venner og kamerater.

A. F. Walby.

Gledelig jul ønskes alle mine prektige fengselskamerater fra nord og syd.

Samuel Gæver.

En god jul og et godt nytt år ønsker jeg redaktøren, medarbeidere og alle lesere av dette blad.

Lars Holt, Stokke.

God jul! Godt nyttår!

Ønskes alle som positivt kjemper for sannhet og rett. Revisor Alf Gleng.

Julehilsen

Sender julehilsen til alle våre venner.

Otto Johnsen
Mandal

GOD JUL

Ønskes alle mine kunder. Stor takk for den velvilje og forståelse som ble vist meg.

Hilsen Astrid Berge.

God Jol! Signa År!

Ynskjer eg alle gamle kampfeller, kjende og ukjende, då visst medfangane på Notodden 1945 og Ilebu 1948—49.

I ubroteleg samhelde til motåtak mot den fåvise, ond sinna propaganda, samvetet krev det uten umsyn til skjinn. «Folk og Land» er opplyssande herum.

Ynskjer brevbyte.

Ketil Eika,
Vestigard.

Folkestadgreenna brevhus
Bø, Telemark.

Vi ønsker alle våre gode venner — og hvem hører ikke til dem blant våre lesere? — en riktig god jul og et seirens nytt år, da enda flere av løgnens og urettens skanser skal falle!

Vi har så meget å takke for: for trofast følge, for hjelp og råd og for medarbeiderskap på så mange måter.

Folk og Land.

FOLK OG LAND

UAVHENGIG UKRAVIS

Redaktører:

ODD MELSOM, ansvarlig

ALEXANDER LANGE

TILBAKEBLIKK

Siden dette er siste nummer av Folk og Land i 1958, hører det kanskje med et lite tilbakeblikk på året som gikk. Og da får en nok uten videre slå fast at det parti som sitter med makten, om ikke med æren, i Norges land også dette år har hatt den samme ulykkelige hånd når det gjelder de store problemer i norsk innenrikspolitikk.

I første rekke tenker da de som søgner til denne avis på den manglende vilje og evne til å løse problemet med revisjon av etterkrigsoppgjøret, slik at det bringes i overensstemmelse med de faktiske opplysninger og kjennsgjerninger som nå foreligger, og med den endring i bedømmelsen som blant annet flere av våre historieforskere har arbeidet seg frem til tvers gjennom en fortsatt hets og en fortsatt mistenkeliggjørelse fra deres side som har handlet ille men som ikke våger å innrømme det offentlig.

Naturligvis er det så at det heller ikke er noen grunn til å rope hurra for det erkjennelsens mot de andre partier har vist i denne sak, men det parti som har sittet med makten her i landet i årrekker både før og etter okkupasjonen, får finne seg i også å bære hovedansvaret både for det som førte til okkupasjonen, det som skjedde under okkupasjonen og det som skjedde og skjer etterpå. Med makten følger også ansvaret.

Vi tviler sterkt på om partiet har valgt noen klok linje i denne sak, så meget mere som det også når det gjelder andre sider av norsk politikk har et tungt ansvar å bære.

Det er ingen sak å seile i medvind og maksvær, og det har faktisk Arbeiderpartiet gjort så si heft siden det kom til makten, bortsett da fra årene uten ansvar under okkupasjonen da det overvintret i England. Men slike tider kan ikke vare evig. En kan ikke bygge et folks liv og fremtid på høykonjunkturer og hjelp fra utlandet. Blant annet fordi den siste aldri blir gitt gratis.

I dette år møter Arbeiderpartiet for første gang alvoret på det økonomiske område. Det er første år med produksjonsnedgang siden storlockouten i 1931, og likevel har en gått til en nedsettelse av arbeidstiden som naturligvis vil føre til ny nedgang. Samtidig er kroneverdien gått ned i under 40 førkrigsøre og arbeidsledigheten stiger fra måned til måned. Vi er snart oppe i 30 000 arbeidsledige.

Det er i denne forbindelse interessant å tenke tilbake på at da Hitler i begynnelsen av tredveårene overtok parlamentarikernes konkursbo og i løpet av kort tid brakte arbeidsledigheten ut av verden, fortalte de norske forståespåere, blant annet i Arbeiderpartiet, at det var da ingen kunst. Han bare rustet opp!

Idag står de gamle antimilitarister overfor den situasjon at de har rustet opp minst så mye som Norge kan klare uten å gå statsbankerott, og med en militær tjenesteplikt som er på toppen av det verdens mest militaristiske land spanderer på seg, stiger arbeidsledigheten likevel. Hva skal så et slikt styre gripe til?

Og hva skal det gjøre når økonomien naturligvis tilslutt tvinger oss til å renonsere på noe? Naturligvis er det forsvarebudsjettet som må ta støyen. Det er jo også alt signalen i den retning, bl. a. i Dagbladet. Men skjærer en ned på øvelsestiden, så kastes en ny årsklasse ut på det arbeidsmarked som er sprengt før, og arbeidsledigheten stiger enda mere. For ikke å snakke om den oppblåste historie av befal og sivilansatte av de underligste kategorier som troner på toppen av kransekaken, og som det sikkert ville bli uhyre vanskelig å finne anvendelse for selv om det ikke var noen arbeidsledighet.

Nettopp på bakgrunn av disse alvorlige fremtidsperspek-

CHR. KNUDSEN 75 ÅR

Et edelt og rakrygget adelsmenneske, konsul Chr. Knudsen, Kaupang, Larvik — fyller 85 år den 17. desember. Han var med i Nasjonal Samling fra begynnelsen. Han har alltid i utpreget grad hatt sine meningers mot og eier dessuten det som Macody Lund kaldte riksfornemmelse. Han var tidligere mangeårig medlem av Norges Forsvarsforenings råd.

Konsul Chr. Knudsen har helt opp i den høye alder fortsatt sitt livsløps bene kurs, og har i det siste bl. a. oversatt til norsk to bøker: Generaladmiral Boehms og Lord Hankeys.

Folk og Land ønsker vår gamle kampfelle alt godt.

A. L.

Dette er årets siste nummer

av Folk og Land. I juleuken tar postvesenet ikke imot bladforsendelser og dessuten har vi nå levert de 40 numre det er økonomisk dekning for i året.

Så møtes vi da igjen i nr. 1 for 1959, som kommer lørdag 10. januar. I mellomtiden ber vi da våre abonnenter som ikke har ordnet med bladpengene for 1959 om å gjøre dette snarest. Blir det noen kroner tilovers i julestria, så er vi naturligvis glad for det også. En femmer ekstra for eksempel gjør mye for oss.

Er det noen som ikke har råd til det, så kunne de kanskje prøve å skaffe oss en ny abonnent? Det er så mange som burde ha avisen som ikke har den og som bare venter på et lite puff.

Vi ber alle våre gamle abonnenter om å puffe så godt de kan i den glade juletid.

tiver, er det nesten utrolig at Arbeiderpartiet ikke forsøker å finne en løsning på det alvorlige innenrikspolitiske problem med å gjøre uretten god igjen mot de tusner på tusner som ble rammet av etterkrigsoppgjøret. Og enda mere utrolig er det at en i slike tider finner det opportunt å blåse direkte til ny kamp mot de forurettede og mot det oppkonstruerte begrep «nynazismen», som naturligvis ikke har annet med virkeligheten å gjøre enn at det for tiden er en stor og utbredt misnøye med det vanstyre vi har hatt.

Vil det nye år bringe løsninger som hele vårt folk kan være tjent med? Jo mere vi nærmer oss stortingsvalg igjen, jo alvorligere bør noen hver tenke seg om.

ERLING BJØRNSON:

Savn og minner

Intet står varmere i ens sinn enn minnene fra julen. I alle mine mange år kommer ingen jul uten tankene går mot barndomshjemmet. Slik har vel alle det? Vi barn sto med bankende hjerter og ventet på far og mor, gardens folk, at døren der inn til den store stue skulle åpnes og åpenbaringen vise seg! Og der sto det store tre med tente lys, pyntet med kostelige minner fra alle våre reiser, og under granen de mange små pakker, med gaver til alle. Disse minner hører julen til, som også slekt og venner kommer med i bildet.

Og dog var bildet også den gang full av strid og kamp. Og mange skarpe hugg falt men som i mytene fra Valhall reiste de gamle kjemper seg, når rusen var sovet vekk og sinnet atter uten nag og nidd!

Og i dag, nå omsveves fjell og ller, skog, mark, store og små vann — vårt deilige

Norge — av onde dunster fra krigens tid, krigsnarkosens ondskap!

Hva kan dog ligge til grunn for denne veldige endring i et folks sinn? Enhver får her granske sitt eget jeg. Gå i sitt lønnkammer og gi seg selv visse samvittighetsprosmål.

Og hvordan er det med vårt Forbund? Har det opplevet noe som tyder på mere forståelse, lengsel etter forsoning, at Norge atter blir ett folk? Neppe! Og dog var det vel det som var meningen da det ble stiftet. Nei, her er liten fremgang å øyne, hatet stikker frem overalt. Nylig møtte vi den også i stortinget, vi så hatets klo i forfølgelsen av vår formann. Hat, hat. Ifjor møtte jeg det på Molde under avsløringen av fars statue. Hat, hat.

I år møtte Alexander Lange det samme norske dyret etter sitt foredrag i Trondheim. Hat — hat — hat.

Og da striden sto på det høyeste, meldte far seg ut av «hatets forening». «Alt hat innsnevres og forherdes og er derfor en ulykke for den enkelte som for et folk». «At vi av vennehand kan få hva vi aldri kan få av en fiende-hand».

Fars «omvendelse» — «fall» — vakte den største forferdelse. Gamle venner sendte ham tilbake bøker de hadde fått. Hatet formelig gasset seg, som i Norge da de brente Hamsuns verker.

Bør vi i NS ikke stanse litt opp? Spørre om vår kamp for ære og rett, har vært ført med noen utstrakt vennehand. Personlig mener jeg at vi i vår kamp for ære og rett har manglet det personlige, den vekkende inspirasjon som enhver større folkereisning må ha. Som vi også bør trede ned av de gamle kjepphete og ikke tro, eller forkynne, at vi i NS alene sitter inne med den guddommelige sannhet. Litt ydmyghet i kamp og strid viser en sunn sjel i et godt legeme.

*

I en senere artikkel skal jeg forsøke å klarlegge mitt syn i vår kamp mot hatets formørkelse, for lysets stråler i vårt sinn.

Erling Bjørnson.

Besøk i

Nord-Østerdal

Rolf Ruyter vil like over jul påbegynne en reisevirksomhet for Forbundet. Han vil først besøke Nord-Østerdal.

Ruyter, som hitil har fungert som Forbundets kasserer, har fullmakt til å innkassere kontingent og bidrag fra Forbundet, og hensikten med reisevirksomheten er blant annet å søke å skaffe Forbundet en bredere basis i det videre arbeid. Han vil også redegjøre for aktuelle problemer.

Også kontingent for Folk og Land vil herr Ruyter ta imot.

Både Forbundet og avisen ber om at herr Ruyter må bli vel mottatt og hjulpet på beste måte i sitt arbeide.

Vi anbefaler

følgende bøker, som vi omtaler nærmere i neste nummer:

Felix Jussupoff: Jeg var russisk fyrste. Dreyers Forlag.

André Parrot: Skjulte verdner frem i dagen. Land og Kirke.

En utmerket julegave

er admiral Hermann Boehms høyinteressante bok «Norge mellom England og Tyskland».

Kan fåes hos Forbundet. Pris kr. 12.— + event. porto og oppkrav.

Åndelige og politiske strømninger i Europa

Av kaptein Erik Lørum

I.

Vi skandinaver skulle vel ha noen av de beste forutsetninger for å kunne uttale oss om verdien av europeisk sammenslutning. Og vi har vel også forutsetninger for å kunne gi impulser til et gunstig resultat.

Gjennom århundrene har den nordiske tanke beskjeftiget sinnene, fordi vi på så mange måter er så beslektet at det skulle synes naturlig, om vi forlengst hadde funnet veien til den nordiske enhet. Det var jo alt Margrethes kongstanke for omkring 600 år siden. Men dynastierne umuliggjorde denne fra naturrens side sett så rimelige forning. Og dog — i de siste 150 år har vi ikke ført krige mot hverandre. Vi har vel da så å si kjempet oss ferdig med hverandre! Språklig og menneskelig — for ikke å bruke ordet rasemessig — står vi hverandre nær med unntak av finnene, hvis herkomst og språk atskiller seg slik fra oss andre at en umiddelbar forståelse mellom oss synes utelukket — og dog! Ti gjennom århundrederne har vi tross forskjellighetene opplevd, hvordan finnene har nærmet seg oss kulturelt og tan-

kemessig. Det rolige, besindige nordiske blod og vår evne til å anerkjenne andres egenart førte til en utbytterik meningsutveksling og samling av de nordiske folkeslag. Langsomt og sikkert lærte vi å forstå at ingen av oss hverken statslig eller menneskelig var hverken mer eller mindre enn våre nordiske naboer, tillike at vi for å komme hverandre nær måtte få bli oss selv nasjonalt og lokalkulturelt. Ingen av oss ønsket eller tenkte på — kanskje unntatt dynastierne! — å få noe «overtak» over våre stammefrrender i Norden.

Forrige århundredes nasjonale strømninger endret dette spørsmål til politik. Uheldigvis, for dermed oppsto en adskillelse folkelig, politisk og dessverre også i noen måte kulturelt. Og dog — midten av forrige århundrede gjenoppsto den nordiske enhets-tanke, først i akademiske kretser, men ble kanskje nettopp derfor stående som disses ønskedrøm. Men kimen til et snevert nordisk samarbeide såddes hermed, og dens frukter høster vi allikevel i dagens Norden på tross av at hver især har utviklet sin egenart språklig og folkelig

sett som resultat av forrige århundredes nasjonale strømninger. De enkelte nordiske folkeslag er nemlig så selvbevisste og selvstendige, med en brennende frihetstrang, at de ikke uten videre ville oppgi sin statslige suverenitet, og det er vel grunnen til at vi aldri fant sammen mens tid var, selv om de historiske begivenhetens trykk rikelig nok oppfordret hertil. I begynnelsen av forrige århundrede eksisterte statslig sett bare to nordiske stater, det dansk-norske dobbeltdemokrati og det svensk-finske kongerike.

De nasjonalpolitiske strømninger medførte at man idag snakker om 5 statslig sett skarpt atskilte land — Danmark-Finnland-Island-Norge-Sverige. De nordiske folks frihetstrang førte med seg — i de nasjonalpolitiske strømningers kjølvann — at hver for seg fremtrer som helt selvstendige etter art og natur. Allikevel er grensene ikke lenger sperresoner mellom oss. Nei, livlig samkvem, ingen visa eller pass og ensartethet på mange fagområder kjennetegner utviklingen i de siste årtier og kanskje mest etter den 2.verdenskrig. En overnasjonal eller retttere mellomnordisk strømning har utviklet seg tvers over grensene. De enkelte nordiske staters likeberettigelse er i dypeste forstand av ordene utviklet og anerkjent og bare på det grunnlag har vi kunnet møtes. Og vé den som vil tre egenart og selvbestemmelsesretten vår for nær! Alt sammen et lovende forbilde for et kommende forbund av likeberettigede europeiske NASJONALSTATETER.

Med slike medlemmer av et kommende europeisk forbund kan en kanskje begripe at et «Europas Forente Stater» etter USA-mønster er utenkelig. Vesentligst fordi den europeiske folkeblokk i århundreder har levd i nasjonale, naturlig forskjellige og i seg selv hvilende stater. Og dog står vi hverandre nær på det aftenlandske kulturtrin, hvor forskjellighetene mellom oss bare virker som impulser til videreutvikling av felles kultur. Ganske visst har nasjoner av forskjellig opprinnelse i Europa vært samlet statlig, f. eks. Romerriket, Østerrikk-Ungarn, Napoleons tvangsmessig samlede Europa, Det Tredje Tyske Rike m. v.

(Forts. neste nr.).

Daglig friske blomster

KRANSER til alle priser
SYNNØVELIE
Blomsterforretning
Frognerveien 30, Oslo
Tlf. 44 22 30

H. Franklin Knudsen:

Varulven Sandemose

Jeg har lest meg ukritisk på Aksel Sandemose. En venn av meg, som bor nære ved, og som er en venn av Sandemose, har etterhvert lånt meg alt, som Sandemose har utgitt i bokform. Dertil kommer «Årstidene», som av og til endog kunne fryde meg. Som ung hadde jeg Byrons samlede på nattbordet. Byron glimret i sin manglende respekt for sin samtid, for dens hulhet og hyklari. Det ble også Aksel Sandemoses vei. Derfor så jeg frem til lesningen av hans siste bok «Varulven», med den mest spendte forventning. Han hadde av private grunner lenge vært taus, og av slike grunner at man hadde lov til å vente seg at hans sorg skulle brakt dette så usedvanlig intelligente og analytiske menneske opp på det aller høyeste plan. At hans skrivekunst ville komme til å avføde det rent subtile. Sorg og motgang avler vanligvis perler i en slik sjel!

Vanligvis bør en tillate en forfatter å dikte helt ut, la fantasien få fullt vingespenning og sveve over vannene, uten å identifisere noen av personene i dikterverket med forfatteren selv. Forutsetningen må da være at forfatteren kun holder seg til oppdiktete personer, eller forkler dem i en slik grad, at en vanlig leser ikke kan gi dem det riktige navn. Men når han beskriver en historisk epoke, okkupasjonen og etterkrigstiden inklusive rettsoppgjøret, samt til stadighet bruker Quislings navn, og i det lange og brede omtaler Nasjonal Samlings tilhengere, så må forfatteren finne seg i at hans siste roman ikke her vil bli behandlet etter det vanlige godtatte mønster. Spyttet man på døde og navngitte personer, så må en også finne seg i de konsekvenser som dette innebærer.

Hvis en kunne tenke seg at «Varulven» var kommet ut samtidig med Berggravs gammeltestamentlige «Folkedommen over NS» så ville Aksel Sandemose blitt trykket til kirkens bryst. Men det er muligens ennå ikke for sent. Han har sikret seg en trygg plass ved Berggravs side og i et selskap forøvrig, som Sandemose har rast mot i hele sitt liv. Nemlig blant de mest stupide, forfengelige, selvbevisste, åndelig uhederlige, skrytende, hevnjerrige, rådommesyke, monomane, hyklere og historieforfalskere, som etterkrigen vrirler av. Sandemose bør selvbestaltet oppnevne seg til formann i

denne krets. Han har gjort seg fortjent til denne utmerkelse.

Det kunne selvsagt ikke falle meg inn å sitere det lavtstående Sandemose skriver om Quisling og Nasjonal Samlings tilhengere, ei heller om de personer i boken som representerer «hjemmefronten». Ikke mindre enn tre snikmordere lar forfatteren opptrede på arenaen. Den ene er en kvinne som er eksibisjonist, blotter, og står i forhold til sin manns beste venn. En fyllebøtte som er bokens helt. Helten rømte til Sverige under krigen, hvor det var mere brennevin, og hvor patriotismen fikk utløsning i mere kvinnfolk og mere fyll. Den annen, en helt åndssvak gartner, er «kikker», og som er så heldig å bli ansatt på en gård, hvor bonden (som også har likvidert en NS-mann under krigen) er gift med den tidligere eksibisjonist og blotter. Når elskerinnen ikke er på besøk på gården, nyter gartneren godt av husets frue, som kler seg naken i drivhuset. Dette er noen av hovedpersonene, bokens patrioter. Forfatteren er i sitt skrivedilerium av og til oppmerksom på, at hans helter muligens mangler de vanlige kriterier, som patrioter bør ha. Men da han øyensynlig har hatt så liten befatning i sitt liv med nasjonalsinnede nordmenn, det være seg i eller utenfor Nasjonal Samling, så får vi tilgi ham det. Det er vel tenkelig at boken heller ikke passer «de gode nordmenn», som muligens nå kunne ønske å glemme det selskap som Sandemose har påført dem.

Den form for rabies, som nå har angrepet Aksel Sandemose kan vi vel trygt tilskrive hans fortid. Han og den krets han tilhørte før krigen, bærer den hele og fulle skyld for at Norge ble okkupert. De representerte den nasjonale forrættelsesbasille som uthulte Norges evne og vilje til forsvaret. Da krigen kom over dem, omdannet de seg til en form for «nasjonale rotter» i en undergrunnsbevegelse. Men som alle rotter sørget de for å ha rettetten klar. Det var Sverige (som de etterpå for-

(Forts. s. 6).

Stavisky-affæren

Fortsettelsen av beretningen om denne fantastiske skandalhistorie fra mellomkrigsårenes Frankrike må dessverre utstå til neste nummer på grunn av plassmangel. Men — det er bra å ha noe å glede seg til også.

DAGBLA' VISE

FARMAND og DAGBLADET er fremdeles uti hår med hverandre. Den førstnevnte Ole-Jacob Hoff sendte i et privatbrev til s. tnevntes Plut over noen vers FARMANDS redaksjon hadde mottatt om DAGBLADETS gårdsdrift med en bemerkning om at bladet fant versene for «smpl.» å benyttes (akkurat som om noe skulle være for simpelt når det gjelder DAGBLADET!). Til takk for denne unødvendige hensynsfullhet offentliggjorde DAGBLADET versene og oppgga at de var forfattet av FARMANDS redaksjon! Og så bar det da løs med nye brever og nye svar. Blant annet fortalte DAGBLADETS Plut at versene var blitt tatt inn fordi «så høyt har vi det nå engang under taket her, at jeg foreslo det som et pussig glimt på By-siden».

Forfatteren av versene har nå skrevet til oss og sagt at han synes ikke det er så høyt likevel, når Dagbladet har måttet sløyfe annet vers i smedevisen og ber oss offentliggjøre den i sin helhet. Hvilket vi gjerne gjør, fordi vi ikke er så fintfølende som FARMAND, iallfall ikke når det gjelder et blad av typen DAGBLADET. Altså

Averter i
FOLK OG LAND!

Mel. Jenta og ja.

Hver eneste vår går Dagbla' og sår og ønsker det må bli kronår iår. Hvis været blir godt og ikke for vått så får det det som det ville. Jo, løkka er god og himlen er klar og sola den ski'n i veker og da'r, men da sukker Dagbla' oppgitt og rar: nå tørker det reint for ille.

Vår Herre er snill, nå lager han til ei bløyte så akern atter blir gild. Og Dagbla'et ler og ser etter mer, nå blir det nok som det ville. Og regnet det plasker løstig ei stønn, akern blir frodig, enga blir grønn, da bander det i, forlate mi sønn: nå regner det altfor ille.

Hvis kronår det får det klør seg i hår, det blir nok for mye arbe iår, og hjelpa er dyr og detta betyr det blir ikke som det ville. Men er det et år da grøa er knapp, må småfolk i by'n betale dets tap, men sutet det sitter støtt om dets gap, ja Dagbla' det har det ille.

Berlin og russerne

Et apropos til dagens spente situasjon hentet fra Helmut Sündermanns bok «Das Erbe des falschen Propheten»

Igen er Berlin i brennpunktet for verdens interesse. Påny må Vestens mennesker løfte den tunge arv som Roosevelt og Churchill ga dem da de overlot Berlin til balsjevikene. For oss forrådte står det da tilbake å gjøre det best mulige ut av en umulig situasjon. Det står tilbake både for oss og for russerne å komme til klarhet om det tyske problem. Som et bidrag til en slik overveieelse og til belysning av situasjonen i dagens Berlin gjengir vi et avsnitt av den tidligere stedfortredende tyske rikspressesjef Helmut Sündermanns bok «Das Erbe des falschen Propheten - Moskaus Kampf um Deutschland, von Lenin bis heute - und morgen?» Boken selges i Folk og Lands Boktjeneste.

Den store Tempelhofer flyplassbygning er ved siden av Olympiastadion, det italienske gesandtskap og luftfartsministeriet i Berlin nesten det eneste offentlige byggverk fra det tredje rikes tid som ikke er ødelagt. Det som bombene ikke hadde besørget, det klarer de uforstandige seierherer ikke bare i østsonen, men også på denne side av Brandenburger Tor. Således har engelskmennene, gjennom til å begynne med forgjeves sprengninger, ryddet vekk de store såkalte Zoo-Bunker, åpenbart til «hevn» for at tusenvis av Berlin-kvinner og barn hadde funnet beskyttelse mot britiske bombeangrep der. Idag er en allerede kommet så langt at man må planlegge nye bunkere.

Like overfor dette ødelegelsesraseri, som veltet over Berlin som intet annet sted, er det forbausende og gledelig, at Flughafen Tempelhof ble reddet, skjønt dens kjempemessige dimensjoner og velldige byggverk uvilkårlig må vekke tillive erindringen om Herman Göring. Det var han som satte igjennom at denne flyplass - skjønt den lå midt i byen - ble utvidet til et område på 4 millioner kvadratmeter, og ble utstyrt med anlegg som ennå i dag gjør den til den bygningsmessig sett største flyplass i hele verden. Istedenfor å gjøre slik som en har gjort på så mange steder i Berlin: etterpå å bearbeide bygningene med dynamitt, så har en her utbedret de forholdsvise små beskadigelser fra krigstiden. Og så har da til

slutt de nesten 200 millioner mark som riksluftfartsministeren lot anvende til utbygning av denne flyplass betalt seg rikelig i Berliner-blokadens måneder i forbindelse med «luftbroen». For etter hva dagfolk sier, så ville den ikke ha latt seg gjennomføre uten denne store flyplass og dens overdimensjonerte anlegg.

Størsteparten av anleggene blir fremdeles benyttet av de vestlige okkupasjonstropper. Den del som tjener den sivile sektor står riktignok til disposisjon for «Pan American Airways», «British European Airways» og «Air France», men ikke for Deutsche Lufthansa, som flyplassen i sin tid ble bygget for. Også denne groteske situasjon er en følge av Jalta og Potsdam. Berlin gjelder ennå i dag ikke som tysk, men som en «firemaktsby».

Nede i perronghallen hersker det stor virksomhet med ankomst og avgang av maskiner i rask rekkefølge. Da det blir ropt opp kl. 10-avgang til Hannover, viser det seg at også de tyske passasjerer må underkaste seg en passkontroll, og mine uoverveiede ord fra 1939 forfølger meg stadig med spottende ironi: «Grensene faller». Det var drømmen, mens virkeligheten er et pass for å fly fra Berlin til Hannover. Samtidig har luftforbindelsen mellom disse to byer nesten antatt S-banekarakter. Fra tidlig morgen til sen aften kan man med et av de tillatte utenlandske flyselskaper nesten hver time fly fra Hannover til Berlin og tilbake. Trass i disse mange reisemuligheter er maskinen fra

Omar Amin von Leers:

Øst- og Syd-Arabia

Den stadige konflikt mellom Yemen og Storbritannia om Aden-området

VI

Imperialismens soldater på vei for å «hjelpe» araberne.

Ved Tårenes Port (Bab el Mandeb) har Storbritannia en sterk maktstilling, som behersker innfartsveien til India og østkysten av Arabia. Det dreier seg her om tre områder som England med

PAA kl. 10 nesten fullt besatt med 70 passasjerer.

Ved siden av meg sitter en meget talende forretningsmann fra Berlin, som har sendt sin vogn i forveien langs autobanen til Hanover for å la seg avhente på flyplassen der. Han sier: «Det er så at forbindelsen mellom sonene går uten vanskeligheter idag og uten å måtte vente alt for lenge på overgangsstedene. Men en vet jo aldri om det ikke i løpet av natten kan være kommet en ny forordning fra Moskva, som så blir gjennomført så slavisk som russerne nå éngang forlanger det».

(Forts. s. 6).

åpen vold mot den innfødte arabiske befolkning har bøy- et inn under sin vilje, nemlig:

- 1) Kronkolonien Aden
- 2) Vestprotektorat Aden
- 3) Østprotektorat Aden.

Kronkolonien Aden omfatter den store havneby Aden, halvøya Lille-Aden, Sjeik Othman-området, landsbyene Al-Imad og Al-Hiswo og øya Perim, ialt 200 kvm med 85 000 innbyggere, for det meste arabere av islamsk tro — den sunnitiske sekt. Til kronkolonien Aden hører de ørkenaktige Kuria-Muria-øyer og øya Kamaran. Perim er bare karantenestasjon for Mekka-pilgrimmene fra India.

Vestprotektoratet omfatter omkring 60 000 kvm. med kanskje 30 000 innbyggere. Det er delt opp i tallrike fyrstedømmer, byrepublikker og stammeområder.

Østprotektoratet omfatter 240 000 kvm., kanskje mere, idet det går nesten umerkelig over i den bebodde ørken Rub al Chali. Det består av en smal, fruktbar slette ved Det indiske hav og et høyland som er gjennomskåret av den store Wadi al Ahqâ. Befolkningen er ikke ren arabisk. Noen av dem taler det med arabisk riktignok beslektede, men dog egne sprog mahri, særlig Baûtahâra-stammene ytterst mot øst,

som ifølge Bertram skal være av gammel hamitisk opprinnelse. Massen av befolkningen tilhører de arabiske Qah-taniter-stammer. Ellendommelig er storbyene Makkalla, Schihr og Seyhut med deres egenartede høybygg.

Kronkolonien Aden og Vestprotektoratet.

I 1799 sendte England en eskadre med oppdrag å besette øya Perim for å stenge sjøveien til India for franskmennene som fremdeles sto i Egypt. Sultanen av Lahej, som dengang var vasall under imamen av Yemen, mottok eskadren i Adens havn, åpnet havnen for britisk handel og overlot det britiske Ostindiakompani et område i Aden til anlegg av et handelssted. 19. januar 1839 bemektiget britene seg ved et kup byen Aden. Sultanen forsøkte i flere angrep, i november 1839, mai 1840 og juli 1840 å ta byen tilbake fra britene. Han døde etter et siste angrep 30. november 1847. Etter at denne seige forsvarer av den arabiske posisjon ved den viktige Aden-vei var død, sluttet Storbritannia en avtale med hans etterfølger, hvorgjennom det 7. februar 1882 kjøpte landskapet Sjeik Othman. Allerede i 1869 hadde England kjøpt av sjeiken for

(Forts. s. 6).

Julefesten som fedrene opplevet den

Kristendommen seirer over de gamle guder, men de levet videre i folketroen i århundrer

(Forts. fra s. 1).

den flyttet til desember, slik at den falt sammen med den kristne julefest.

De gamle juleskikker skriver seg for størstedelen også fra den hedenske tid, selvom det undertiden kan være vanskelig å finne ut sammenhengen. I en artikkel i et gammelt julehefte «Jul i Østerdalen» for 1925 forteller avdøde Sigurd Nergaard litt om dette.

Vi synes jo ikke det er riktig jul hvis vi ikke får ribbe og sylte. Men hva har så dette med den gamle offerfest å gjøre? Jo, gammelt tilbake var Frøy bondeguden, det var han som rådde for vekst og grøderikdom. Nå var galten symbolet på Frøy og ved hvert midtvintersblot ofret de så en galte til ham. Denne skikk fulgte så med over fra midtvintersblotet til den kristne jul og derfor er også grisen en forgrunnsfigur og noe av et hellig dyr den dag i dag når det er jul.

Julelysene kan vel også regne sin opprinnelse fra den gamle hedenske fest. Ilden var hellig dengang og alt som var laget av ild hadde også en særlig undergjørende kraft — vi kjenner jo alle den gamle skikk med å kaste stål over noe for å drive trollskapen ut, og her finner vi igjen det samme — stålet var nemlig laget av ild. Helt opp i de aller seneste tider har også den tro holdt seg at både julelyset og varmen fra peisen på julekvelden hadde en egen kraft. Derfor tok man også vare på det som var igjen av julelysene etter at de hadde brent hele natten. Sluknet lysene, fikk trollene makt til å gjøre skade på huset.

Også den tradisjonelle julefesten skulle ha skinn fra julelys eller peisen over seg. I Øvre Rendal for eksempel la de brødløfsen på bakstefjølen og satte lysestaken på bordet slik at lyset skinte på lefsen. Så la de seg i høysetebanken og holdt vakt over lyset.

Skikken med å gå julebukke som jo lever en kummerlig tilværelse fremdeles, finner vi også

opprinnelsen til i våre fedres gamle tro. Julebukken eller julegubben er en gammel levning av troen på en vekstvette, en vette som skapte vekst og gode år og nå kom igjen med solen. I enkelte land kalles han også havrebukken eller kornbukken. Det er vekstsjelen, eller om en heller vil kornsjelen, som er personifisert i julebukken. Når man setter opp julenek til jul, så er dette opprinnelig ikke noen vennlighet mot småfuglene, men rimeligvis et offer til julebukken.

Gammelt tilbake het det at en skulle sope gulvet godt før de la seg julekvelden, for om natter kastet julebukken korn der. Fant de fint korn, så ble det et godt år, fant de dårlig korn, så ble det frostår og fant de intet, så ble det uår.

Nå, etterhvert gikk det opp

Varulven Sandemose

(Forts. fra side 4)

bannet) og England, hvis de gjorde seg for umulige der. Det påpeker også forfatteren. Når Aksel Sandemose så sterkt understreker at vi aldri kan få noen tilgivelse (da måtte vi først være hengt), så kan vi trøste forfatteren med at «Varulven» selv vil bidra på sin måte til vår oppreisning. Det hadde ikke vært noen skade skjedd om hele den krets han skildrer var blitt krigens ofre, istedet for all den sunde ungdom som lot seg narre av dette krapyl, til å sette livet inn for en sak som var tapt på forhånd. At den var tapt skyldes blant andre forfatteren selv.

Boken slutter med: «Her skal dere se, vil jeg si, jeg har sittet om nettene på Gamle Venhaug skrevet ned alt det som hendte i Felicias tid, om Norge i fred og Norge i krig, slik det hele ble sett av Erling fra Rjukan. Når det var gjort ville han kanskje ikke fortelle mer, men flytte

for folk at julebukken ikke viste seg mere og så fant de på å lage en etterligning av ham. De fant på å kle seg ut og gå på rundgang. Allerede 2. dagskvelden tok de til å gå julebukke. Gamle klær, som hadde hengt på lofet i 100 eller 200 år ble tatt frem igjen og det ene følge etter det annet dro grenda rundt og ofte enda lenger. Det kom litt an på hvor lenge de greide å holdet det gående, for alle steder de var inne vanket det skjenk. For alle skulle gi skjenk (offer) til julebukken.

Den gamle overtro, som julen var så rik på, blomstrer også frodig i den kristne juletid, men den fikk riktignok en viss farve av den nye tro.

Det fortelles blant annet gammelt at såsnart barna hadde fått seg mat julekvelden, skulle de ta salmeboken og gå ut i et mørkt rom. Der skulle de slå opp boken og komme inn igjen med den. Var det en gledessalme de hadde funnet, fikk de megen glede i året som kom, men var det en sørgesalme, så det ikke bra ut. Eller en kunne gå ut mens de satt tilbords og kikke inn gjennom vinduet. Var det da en som var feig i huset, fikk de se ham sitte der hodeløs. Det hendte til og med at de kunne få se seg selv på denne måte. Man kunne også gå ut på en korsvei og få varsel. Hørte man da musikk fra en gård, ble det bryllup det året, men hørte man en liksalme, ble det gravøl.

En annen gammel skikk var at stallkaren og budeien skulle løpe omkapp fra steinhellen, han til stallen og hun til fjøset. Kom da han først frem, skulle det bli et hesteføll det første som kom i stallen til våren, men nådde budeia først frem, ble det første som kom i fjøset en kukalv. De brukte også å korse hver ku over ryggen med stål (legg merke til den underlige blanning av hedentroen og den kristne tro) og i skaller med et talglys.

Alle disse gamle skikker har vært usedvanlig utbredt og har gjort sitt til å gi julen farve. De knyttet på en måte båndet mellom fortid og nåtid og de pekte også fremover mot en kultur som bygget på tradisjon og ærbødighet for det overmenneskelige, på vår egen stammes rotfestede livsoppfatning, en kultur som makter å bevare bondeyrket som et bærende element og som ikke finner seg tjent med å drukne i en importert fremmed tankegang, selv om den gis aldri så smukke navn og kalles «frihet», «toleranse», «demokrati» eller «humanisme».

Dølen.

til et annet Venhaug, det het Erlingvik, og der var Felicia». Når leseren er kommet igjen, nom de 427 s. fylle-, hor- og mordprek, så håper han inderlig at Erling fra Rjukan vil tie for all tid.

H. Franklin Knudsen.

Berlin og russerne -

(Forts. fra s. 4).

Maskinen ruller punktlig på minuttet ut på åpen mark og venter så med motorene igang på startordren. Vi stiger i en stor sløyfe opp mot det blå. Hushavet i Berlin synes formelig å storme inn i maskinen. I et blink dukker ennå engang Stalinalleen opp, ennå engang ørknene Wilhelmplatz, Reichssportfeld, Wansee, i det fjerne Potsdam, som allerede i dag er et lukket paradis for vestberlinerne. Deres utflukter må slutte ved Nikolskoe og ved Pfaueninsel. Skal de lenger må de ha en «oppholdstillatelse».

Vår maskine vinner høyde. Dypt under oss trekker det kjente brandenburgske landskap forbi, engang kalt «rikets strøsandbøsse», men nettopp på grunn av sin fattigdom hjemmet for seige slekter.

Nå regjerer her prominensen fra Moskvas «Lux»-hoteller. Hvor lenge ennå? Det er det uunngåelige samtaleemne ved en slik flytur.

Min nabo, som nå i noen år igjen har bodd i Berlin, var fange i Russland. Kanskje det også er en grunn til hans forsiktighet. Trass i alt hva han har sett av ukrainske og sibirske leire, taler han med sympati om det russiske folk, om dets sunnhet, dets styrke og svakhet, og også om hvor villig det lar seg regjere. Russerne har som folk, hevder han, litet eller intet å gjøre med den imperialistiske trang mot Europa. Det som tidligere ble utklekket av planer i de politiske sirkler i

St. Petersburg og senere bak de lukkede dører i Kreml, det har, mente han, ingen virkelig støtte i de russiske masser. Intet folkeønske, men regjeringsspolitikk har ført den russiske soldat til Elben, hvor han like lite hører hjemme som den amerikanske GI, som ligger rett overfor ham. Jeg slutter av det: Det som ble besluttet ved konferansebordet kunne igjen også omstøtes ved konferansebordet. En skulle tro at tiden var moden til det. Det hjelper nemlig ikke å holde beveggede propagandataler mot folkehætet, når en samtidig med krav på herredømme oppflammer det påny. Så lenge folkene i Kreml holder fast på sin «Deutschland - kaputt»-formel fra 1945 og bare vil anerkjenne oss som et vergeløst slavefolk, må de ikke bli forbauset om vi svarer med mistro og forsvarsfiendskap. Virkningene lar seg bare rydde tilside når en går løs på årsakene.

Maskinen nærmer seg allerede etter knapt en times reise flyplassen Hannover. Vi blir oppfordret til å spenne fast beltene. Min Berliner nabo stirrer anstrengt etter sin vogn som skal vente der nede ved flyplassbygningen. Så svever maskinen nedover og han vender seg til meg ennå en gang og slutter samtalen med den mest treffende bemerkning jeg har hørt under mitt Berlineropphold: «De (russerne) burde oppgi Tyskland, så ville de vinne Tyskland». Det kan stå som et motto over hvert kapittel i denne bok.

Øst- og Syd-Arabia

(Forts. fra s. 5).

Akrabi-stammen Lille-Aden, og så i 1888 en kyststripe ved Al Huswa av den samme sjeik. Protester fra imamen av Yemen, som var lensherre av Lahej og for Akrabi-stammen, brød England seg ikke om. Etter å ha tatt Aden i besiddelse og avrundet området på denne måte, fulgte nye fremstøt trass i protester fra Yemen, dels våpenmakt og dels ved å betale subsidier, og slik oppsto det nåværende Vestprotektorat gjennom følgende avtaler:

- Venskapsstale av mars 1839 med Subaihi.
- Vennskapsavtale av februar 1839 med Yafi.
- Vennskapsavtale av 3. januar 1839 med Haushabi.
- Avtale om sikring av karavaneveiene av 4. februar 1839 med abdaliene.
- Avtale av 13. mai 1871 med Subaihi.
- Avtale av samme dato med Fadhi.

- Avtale om avskaffelse av slavehandel av 19. oktober 1880 med Aulaqi.
- h) Protektoratsavtale av 1888 og 1889 med Barhemi, Fadhi, Aulaqi, Haushabi, Alawi og Yafai.

Alle disse avtaler er skåret over omtrent samme lest og inneholder disse bestemmelser: «Den britiske regjering påtar seg under oppfyllelse av undertegnede sultan eller sjeiks ønske, å ta de områder som står under deres autoritet eller jurisdiksjon under H. M. Dronningens velvilige gunst og beskyttelse. Sultanen eller sjeiken — går med på og lover for seg selv og sine etterfølgere å avholde seg fra enhver korrespondanse, avtaler eller pakter med en fremmed eller innfødt makt, uten at den britiske regjering er kjent med det og gir sin tillatelse. Og lover straks å gi den britiske resident i Aden eller andre britiske embetsmenn beskjed om forsøk fra

STUDENTENE OG AULABRANNEN

(Forts. fra s. 1).

studentene. Senere ble Rediess og SS-Oberststurmbandführer Neumann i der Einzatsstab i das Reichskommissariat innkalt til Hitler, som sterkt bebreidet dem «den dummen Jugendstreik» de hadde satt i verk».

Hvem sto bak Aulabrannen?

Som man ser refererer Kjeldstadli helt korrekt at den tyske ledelse (og selvsagt Quisling) var mot aksjonen. Terboven kunne derfor ikke ha satt denne i verk uten et knallende påskudd. Dette var den landsskadelige Aulabrann. Det er her Kjeldstadli fortegner hele det historiske bilde med utelatelse av vesentlige fakta.

Det eneste Kjeldstadli nevner om dette er: «Da brøt det ut en brann i Universitetets aula».

I landssviksaken mot professor Adolf Hoel i Oslo byrett 19. mai 1949 forklarte operasanger Svein Wilhelm Bruun at han hadde vært med å tenne på Aulaen. Den gruppe som brannstifterne — «SS-opposisjonen» — tilhørte var ifølge en artikkel i Morgenbladet for 16. 2. 1946 «en viss kultursabotasjegruppe som etter hva den selv fremholder, var i intim kontakt med kretser som sto den illegale avis «Londonnytt» nær, og som hentet sine direktiver derfra».

Da Bruun etter spørsmål av dommer Høstad og særlig advokat Folkvard Bugge var kommet på glid, forklarte han at han hadde vært spion i

en hvilkensomhelst annen makts side på innblanning i omhandlede område».

I mellomtiden benyttet britene seg av andre midler for å trekke opplandet inn under seg og befeste sin makt der. Alle herskere fikk pengeunderstøttelse i henhold til avtaler eller nåde. De fikk gaver og hadde det privilegium å kunne utstede anbefalingsbrev for stammemedlemmer, noe som vanligvis ble omsatt mot kontant betaling. Herskerne fikk også våpen og ammunisjon og retten til hvert år å avlegge et besøk i Aden og bo der et bestemt antall dager i overensstemmelse med deres rang. «Sallutt-høvdingene» ble mottatt av en æresvakt og mens høvdingene inspiserte æresvakten ble det løst net ni eller elve påskudd til ære for dem.

(Avsluttes neste nummer).

Norge for britene og at han hadde gitt fullstendig rapport til disse og til «Rettskontoret» i Stockholm like etter brannen. Bruun sa også at Petter Moen og «Londonnytt» sto bak brannen. Bakom sto mektige krefter, sa Bruun.

På bakgrunn herav forståes kanskje hvorfor Petter Moen i en tung stund skrev i sin berømte dagbok kvelden 15. februar 1944 i sellen på Møllergaten 19: «Jeg er bare bunnløst ulykkelig. Av forfengelighet og vinnesyke søkte jeg en stilling som jeg ikke var voksen og førte mange i ulykken. Forferdelig!!»

Bruun leste opp i retten rapporten han hadde sendt oppdragsgiverne. Det fremgikk av hans vitneprov at britene fant at det var for gemytlige tilstander mellom den norske befolkning og de tyske okkuperanter. Det gjaldt å finne på illegale tiltak som kunne få tyskerne til å sette igang med represalier, som kunne «piske opp hatet mot tyskerne».

Derfor tendte man på Aulaen, herr Kjeldstadli. Det smukke mål ble nådd, en hel del studenter ble deportert på det at hatet skulle blusse opp. En riktig fremstilling av disse ting er foruten av overlege Scharffenberg — som forlangte Aulabrannen etterforsket av politiet, gitt i Samtiden nr. 5, 1948 av dr. Huhnhauser: «Aulabrannen og dens følger». En høyere tysk offiser ga dagen før aksjonen Hjemmefrontens ledelse meddelelse om Terbovens hensikt. Hjemmefronten sendte som følge herav ut en advarsel til studentene, hvori «naziprovokatører» ble gitt skylden for brannen «for å skaffe påskudd til storstilet aksjon mot studentene».

Den i brannen impliserte «Londonnytt» skriver mot bedre vitende den 29. 11. 1943: «I skjæret fra Aulabrannen gjenkjenner vi plutselig nazigangsternes eget trekk. Den norske hjemmefronten har aldri godkjent branner hverken i tinghus eller Aula. La oss nå se om også Aulabrannen skal belastes de vergeløse norske patrioter».

En bør kunne forlange et visst minstemål av kjennskap til det en skriver om av folk som gir seg til å veilede folk om historiske kjennsgjeringer av denne art. Sannheten om hvem som sto bak Aulabrannen er for lengst klarlagt i retten og på annen måte og en løgn blir ikke bedre om den pusses opp igjen. Forti-

Hjelpeorganisasjonen for krigsskadede

(Hjelpeorganisasjonen for frontkjempere).

Vi ber deg være med oss i hjelpen for våre krigsinvalider. Send ditt bidrag, stort eller lite, til:

Postboks 1407 V, Oslo
Postgirokonto 18070

Benytt postgiroinnbetalingskort, det er enklest og billigst.

Brunas

Arkitekt

HUSTAD

BÆRUMSV. 5, Ø. ULLERN

Telefon 55 61 29 — Oslo

Oslo Stigefabrikk

Inneh. ALF T. LUNDE,

Mosseveien 8, Oslo

TEL. 08 08 17, postv. 67 07 79

Skyvestiger oljet m/ caddimorte beslag. Takstiger av jern, malertrapper og heisbare loftstrapper.

eller på vesentlige punkter er heller ikke ærlig mannsferd.

På den annen side kunne det kanskje være grunn til i sannhetens og historiens interesse å slå fast at det ikke ved noen rettsaker under etterkrigsoppgjøret er påført medlemmer av Nasjonal Samling noe ansvar for aksjonen mot studentene. Tvertimot er flere som av ryktet var utpekt som medansvarlige og som var sikket i den anledning blitt blankt frifunnet.

I denne forbindelse kan det også nevnes at det fra Nasjonal Samlings side ble gjort flere forsøk på å få løslatt studentene. Blant annet var Oslos «nazi»-redaktører i 1944 innbudt til rikskommissar Terboven på Skaugum. Det ble imidlertid ikke noen særlig hyggelig «fest». Et par av redaktørene gikk sterkt irette med rikskommissæren for affæren med studentene og krevet at de skulle sendes tilbake til Norge. Terboven tok dette meget ille opp og avbrøt sammenkomsten under påskudd av viktige forretninger! Han anførte imidlertid noe som unektelig ikke var så dumt. Han sa: «Tror dere det vil være til noen fordel for disse unge og tåpelige menneskene å komme tilbake til Norge. De vil bare bli narret med på affærer som kan koste dem livet. Da er de sikrere der de sitter. Og jeg forsikrer dere at de har det bra der» sluttet han. Noe som iallfall stort sett stemmer for Sennheims vedkommende.

A. L.

Forlovelsesring-Spesialen

er en realitet

*

Ringene som leveres er selvsagt gull, 14 karat. Og garantistemplet TAO-585-G, har ingenting med fabrikk å gjøre, de er håndarbeidet fra først til sist på eget verksted. — 5 pst. rabat.

Sender pr. oppkrav.
Skriv etter mål.

*

Gullsmedmester

Thorvald A. Olsen

Skottegaten 20
Bergen

Bøkene kommer

Nå har De forhåpentlig mottatt forlagenes julekatalog. Når De har gjort Deres valg vil det glede meg å få Deres bestilling. Om så ønskes besørger jeg gavepakke sendt til inn- og utland.

P. Thjømøe

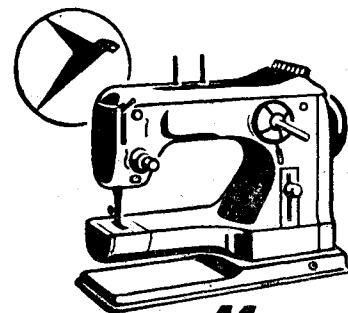
Postboks 122 - Stavanger
Telf. 21133 - Postgiro 640 42

Vi ønsker alle våre medlemmer og bidragsytere landet rundt en god jul og et nytt år som kan bringe oss noen skritt nærmere oppreisningen. Takk for følge og tillit i året som gikk!

Forbundet.

Messerschmitt

Messerschmitt

elektriske symaskin har fri arm, trykk-knapp-innstilling for knapphull, siksak, automatisk brodering m. meget mer. Magnetisk griper som ikke setter seg fast. Syr lær som silke med samme nål og tråd.

Garanti: 5 år.

Kontormaskiner for de fleste formål. Skrivemaskiner, addisjonsmaskiner, kalkulasjonsmaskiner, printing calculators. Selges også på avbetaling.

Kontantbeløpet kan ordnes ved leiekjøp.

Brosjyrer sendes på anmodning.

BERTEL BRUN

Boks 4017, Oslo. Tlf. 60 66 82.

VI BESKJEFTIGER OSS LITT MED CUBA

(Forts. fra s. 1).

hvem som helst som kan gjøre. Hans frue, landets første dame, følger Eva Perons eksempel, idet hun oppsøker hospitaler og sosiale foretagender, og som Eva Peron har hun mottatt sanne legioner av trengende på sitt kontor. Batista selv er meget lik på Peron i sin propaganda og virke. Men Batistas regime skiller seg komplett ut ifra Perons ved sin mangel på doktrine. Batistas eneste nasjonale doktrine summerer seg i sosiale gjerninger. Landet vokser og gjør fremskritt under hans styre.

Batista er ca. 57 år. Det blandede blod vises tydelig i hans ansiktstrekk. Han snakker lett og flytende og smiler ofte. Han gir inntrykk av å være en meget klok mann. Dette er ikke valgpropaganda. Vi skriver disse linjer for at våre venner skal få en ridderligere fremstilling av denne mann og politiker enn hva den liberalistiske kapitalismen og den internasjonale marxismens propaganda-versjon gir, den som har Fidel Castro til helt, og hvis gjengivelse er det eneste som verserer over verden om den cubanske situasjon.

Hvordan mener De å ha tilfredsstilt Deres regjeringsplaner, alle vanskeligheter tatt i betraktning spør «Mayorias» medarbeider general Batista.

Svaret gis ikke bare i ord, men i vid utstrekning i lover, nybygg, sten og sement, — vår befolknings levnivå og vårt lands økonomi. For ikke å trette leserne og ikke ta opp unødig stor spalteplass for Deres blad, kan jeg si at det er bygget, autostradaer og bilveier over hele landet og lokale veier på mange tusen kilometer, lengde tilsammen. Vi har skapt nye hospitaler, slakteribedrifter, skole og undervisningssentre, barneknibber, omskolingshjem for invalide, hjem for gamle, kvinner og barn, bespisning på skolene. Mangfoldige tusen landbruksboliger er bygget av min regjering. Et stort antall nye industribedrifter har gitt arbeidsmuligheter til mange. Byene har blitt utvidet. Utvidelsen av industri og landbruk har vært et av hovedpunktene i den store plan for sosial og økonomisk utvikling som min regjering har gått i spissen for. Vi har grunnlagt kredittinstitutter, opprettet forsikringer og pensjoner for arbeidere og bygningsvirksomheten, hvor det årlig investeres 60 mill. dollar, har ført til nedgang i arbeidsledigheten.

Hvordan kan det være mulig at en opposisjon i De-

res land kan være så hissig at det nesten har ført til borgerkrig for enkelte regioners vedkommende?

Min regjering har alltid uten noen som helst tvil hatt folkets støtte. De folkelige lag er søkt infiltrert med undergrunsideer under nasjonale påskudd, som ikke eksisterer og har aldri eksistert. Disse forstyrrelser hviler på tre ubøyelige fundament, en fremmed kommunistisk inspirert politikk, — en hevnaaksjon fra dem som ble avsatt av regjeringen for å ha brakt administrasjonen i vanry og nedsatt den ved sine fortsatte skandaler, og maktambisjon fra individer som er utdannet i kriminalitet. I to år har de forsøkt å styrte min regjering ved å drepe, kidnappe og terrorisere. De har til og med forsøkt å ødelegge den nasjonale rikdom og skade landets fremgang, således at det cubanske hjem og dets familie blir skadelidende.

Det er en grunnfestet oppfatning i Syd-Amerika at De ikke tillar de første revolusjonære utbrudd nok viktighet, og at dette, og det at De ikke gikk til ytterligere motaksjoner er årsaken til at de revolusjonære aksjoner nå har blitt en alvorlig trussel for Deres regjering. Hva er Deres egen mening om spørsmålet?

Det er jo en historisk kjennsgjerning at jeg alltid har vært imot vold og unyttig blodsutgyldelse, til tross for at jeg ved to anledninger har ført seirende revolusjonære bevegelser, — 4. sept. 1933 og 10. mars 1952. Av patriotiske og humanistiske grunner overtok jeg kontrollen av makten for å sikre gjenopprettelsen av frihet og demokrati uten å øde et eneste liv. Mine kristelige følelser og politiske prinsipper har alltid vært imot utøvelsen av styrke eller vold. Jeg har alltid vært tilhenger av å løse nasjonale problemer eller konflikter med politisk årsak ved urnene. Folket og pressen har alle sine rettigheter til enhver tid og det verk vi utfører er for hele befolkningen uten hensyn til hvem som trenger det eller til hvilket parti de tilhører som nyter godt av dets velsignelser — men stikkordet for motstanden kommer utenfra, og det anvendes millioner på å forgifte atmosfæren, forstyrre landets fredelige liv og å presentere oss for verden som et land bebodd av Kain'ere.

Lederen for en av terrormasakrene, for hvilken syke cubanske militære ble offer, ble arrestert, dømt under garantert rettmessig orden, og til tross for domstolens dom

BAK KULISSENE

Den sovjetrussiske ambasadeseekretær i Polen, Maslenikov ble for en tid siden sendt hjem til Moskva på grunn av noen uttalelser han var kommet med på en pressekongress for polske journalister. Han sa der at det var jødene som hadde forgiftet forholdet mellom Polen og Sovjet, og «han hadde til og med henvist til Nürnberg-lovene og sagt at det ikke var det siste ord i kampen mot den internasjonale jødedom». Vi skykker oss å tilføye at denne meddelelse ikke stammer fra en obskur jødefiendtlig kilde i det store utland, men fra selveste Dagbladets Bonn-korrespondent J.-Hj. S.

TILBAKE TIL BARBARIET

I disse dage da det friskes så iherdig opp på gamle krigsforbrytelser, kan det kanskje også være grunn til å minne om hva det engelske Picture Post skrev 11. 10. 1952 i forbindelse med Drummond-saken i Frankrike (da en engelsk familie på biltur ble myrdet): «Under krigen og

løslatt ved et Kongressamnesty. Statsfunksjonærer med lang erfaring bak seg advarte meg allerede den gang om at Castro hadde kriminelle tilbøyeligheter allerede som liten. Ved Statsuniversitetet hadde han vært med på å drepe to kamerater, og i flere andre tilfeller deltok han også i blodige begivenheter og som hovedagent for Moskva. Senere benyttet han seg av den frihet han var sikret til å gå i dekning i fjellene og her gjemte han seg alltid iblant landarbeiderne, hvis familier vi ikke ville sette i fare mens vi bestemt bekjempet hans bander. Kanskje De i denne forbindelse har rett i utformningen av Deres spørsmål. Etter flere måneders overfallsvirksomhet fra Castros side dro vi på bønn av hans mor våre styrker tilbake. Castro lovet da å dra ut av landet, men benyttet isteden anledningen til å bevege seg fritt omkring, og en dag i morgengryet drepte han 8 hvilende medlemmer av en vaktpatrulje. Ettersom tiden har gått har hans folk smuglet inn våpen og utlendinger som opererer under helt åpenlyst kommunistisk taktikk. Nå er vi bestemt på å få slutt på denne situasjon som er meget lik på den i andre land som har vært så uheldige å bli utsatt for den røde smitte. Forøvrig har aldri denne terrorist-revolusjonære virksomhet betydd noen fare for regjeringen, som er like sterk og fast som alltid. Naturligvis kan ingen regjer-

etter frigjøringen kunne ellers lovlig borgere oppføre seg som dyr. Kvinner som rev små barn i biter med sine bare hender, en ellers harmløs ung mann, som først voldtok en kvinne og etterpå stakk øynene ut på henne, skar av ørene og lemlestet henne på annen måte med en kjøkkenkniv. Og årsaken? Jo, hun hadde snakket med tysk aksent. Det var imidlertid en fransk kvinne fra Elsas». Det sto intet om at vedkommende «patriot» ble straffet. Han var formodentlig «solt-da» akkurat som Feldtmannmorderne.

UTVIDET VERNEPLIKT I ISRAEL

I Israel er det fremlagt forslag om endring i vernepliktsloven slik at militærtjenesten også utvides til å omfatte jøder som, skjønt de ikke er israelske statsborgere har oppholdt seg mere enn 9 måneder i Israel. Videre tas det sikte på å oppheve fritagelsen for studenter ved teologiske skoler. I Israel er det som bekjent en verneplikt på to og et halvt

ende la være å bekymre seg for at landets ro blir brutt. Det vil ta oss en tid å komme forstyrrelsen til livs, men den vil bli eliminert og borgerskapet nyte godt av den fred og de sikkerheter som de har rett til.

Hva vil skje hvis Castro faller i Deres hender?

Regjeringen har gjen tatt sine formlinger til de revolusjonære om å presentere seg for myndighetene på det sted hvor de måtte ønske det. Som myndigheter inkluderer vi i denne forbindelse ikke bare militære og politi, men også sivile som guvernører, borgermestere, kongressmedlemmer og like til religiøse myndigheter. De som har meldt seg har fått enhver form for garanti og nyter frihet, eller venter på utfallet av dom i rettssak. Hittil har mange meldt seg og regjeringen har strikt oppfylt hva den har lovet. I alminnelighet bekjentgjør vi ikke navnene på de som melder seg for å unngå reaksjoner og hevnaaksjoner fra terrorstelementer som truer den med død. Den oppførsel jeg tidligere har iaktatt i dette forhold er den samme i dag og vil uforanderlig vedbli den samme.

En håndfull terrorister, som kaster bomber, angriper skoler, setter fyr på akre, avling og eiendommer og forårsaker ubeskrivelige skader, kan ikke vente at regjeringen lar være å gjøre sin ansvarsfulle plikt til å forfølge dem, av frykt for at dens president skal bli kalt diktator.

år for menn og to år for kvinner.

SCHÖRNER I FENGSEL

Rettferdigheten har god tid i Tyskland som her. Generalfeltmarskalk Schörner har sittet i fengsel til avsoning av dommen siden begynnelsen av august tiltross for at det er krevet gjenopptagelse av saken. Han ble som kjent dømt for at han hadde nedlagt påstand om dødsstraff for en militær sjåfør som i de mest kritiske timer ved fronten drakk seg full og alvorlig truet sine kameraters sikkerhet. Kravet om gjenopptagelse skjer under henvisning til et navngitt vitne som kan bevitne at omhandlede sjåfør obergefreiter Arndt slett ikke ble skutt. En skulle tro at det ikke behøvet å ta lang tid for politiet å få avhørt dette vitne, hvis prov stiller saken i et helt nytt lys. Selv benektet Schörner å huske noe om en slik affære som han ble dømt for.

MOTSTANDSKJEMPERE HOLDER MØTE I ISRAEL

I Tel Aviv har det vært holdt en konferanse av «tidligere motstandskjemper» fra hele Europa. Et av hovedpunktene på dagsordenen var faren for en gjenoppblussing av antisemitismen og nasjonalismen, samt metoder til virksom bekjempelse av dem. To tyske bundestagsrepresentanter søkte om å få være tilstede, men ble etter krav av de israelske representanter nektet adgang, forteller Deutsche Soldaten-Zeitung.

POSTSENSUR I TYSKLAND

Bundespostminister Stäcklen har på en forespørsel i bundestag måttet innrømme at de tidligere okkupasjonsmakter i visse tilfeller fortsatt utøver postsensur. Leve demokratiet og det selvstendige Tyskland!

FOLK OG LAND

Ekspedisjon og kasse:
Klerkebyggt. 5, Oslo
Telefon 37 76 96
Boks 3214

Abonnementpriser:
Kr. 25,- pr. år, kr. 12,50
pr. halvår. Sverige og
Danmark: kr. 20,00 pr.
år, kr. 14,50 pr. halvår.
Utlendet for øvrig: kr.
33,00 pr. år, kr. 16,50 pr.
halvår. I nøytralt om-
slag kr. 35,00 pr. år, kr.
17,50 pr. halvår.

Lønnsalg 65 øre

Annonsepris:

32 øre pr. millimeter
over en spalte.

Brak postgirar. 16450.

Utgiver A/L Folk og Land
Samhandstrykkeriet
Oslo